

Årsmelding 2023

Tromsø forskningsstiftelse, org. nr. 991 934 928

1. Om Tromsø forskningsstiftelse

Tromsø forskningsstiftelse (TFS) er opprettet av Trond Mohn i stiftelsesdokument av 28. mars 2007. Tromsø forskningsstiftelse har som formål å støtte langsiktig grunnleggende forskning og forskningsfremmende tiltak, herunder forsknings-strategiske rekrutteringstiltak, ved UiT Norges arktiske universitet (UiT). Stiftelsens kan også støtte tilsvarende formål ved andre institusjoner i landsdelen når dette innebærer samarbeid med UiT.

Stiftelsen har mottatt 2 donasjoner fra Trond Mohn på 100 MNOK (i 2007) og 300 MNOK (i 2015). I henhold til avtalen har midlene blitt disponert innen 10 år etter hver donasjon. Alle midlene var disponert i 2021, og da var det totalt bevilget 504 MNOK til ulike forskningsprosjekter ved UiT.

2. Stiftelsens kapital

Ved utgangen av 2023 var markedsverdi av porteføljen i renter og verdipapirer 134,4 MNOK, mens bankinnskudd var på 1,7 MNOK. Styret i stiftelsen vedtar årlig stiftelsens forvaltningsstrategi for å sikre at forvaltningen er i tråd med stiftelsen overordnede formål og virkeperiode.

I 2023 har stiftelsens kapital blitt forvaltet av SpareBank 1 Kapitalforvaltning. Styret i stiftelsen holdes løpende orientert om aktiviteten i henhold til forvaltningsstrategien og resultatene av denne.

I tråd med stiftelsens risikoevne frem mot 2025 skal det ikke investeres i aksjemarkedet. Det skal i hovedsak plasseres i Investment grade rentefond forvaltet av anerkjente norske og internasjonale forvaltere, mens renteplasseringer i high yield fond og fondsobligasjoner i norske banker ikke skal overstige 10%.

Styret er klar over risikoen for verdisvingninger i finansmarkedene og har redusert risikoprofilen i porteføljen nå som stiftelsen nærmer seg å ha forpliktet kapitalen til sine formål.

Det ble en sterk årsavslutning i 2023 både i kredittmarkedene og for det norske høyrentemarkedet. Forvaltning av stiftelsens kapital i 2023 oppnådde en avkastning på 9,1 MNOK – tilsvarende 6,70% (dette inkluderer bankrente på 2,3 MNOK (både fra kapitalforvaltning og driftskonto). Avkastningen ble dermed høyere enn 2,5%, som er angitt i TFS sin likviditetsprognose.

3. Stiftelsens tildelinger og virksomhet

Stiftelsens overordnede mål er å omsette stifterens intensjoner og pengegaver til god forskning – til beste for samfunnet som i neste omgang skal få nytte av forskningsresultatene. Stiftelse har som mål å fremme merverdi utover ren finansiering.

Per 31.12.23 er det bevilget totalt 504 MNOK. Av dette er 400 MNOK utbetalt, mens prosjektgjelden ved årsskiftet er 104 MNOK, der totalt 47 MNOK er kortsiktig gjeld som kan komme til utbetaling i løpet av 2024. Før tildeling evalueres alle prosjekter av uavhengige eksperter innen de aktuelle fagfeltene, for å sikre at det er forskning av høyeste kvalitet som vinner frem.

Tildelingene generelt går til å finansiere prosjekter som skal bidra til kompetansebygging og tematiske forskningsinnsatsinger ved UiT eller institusjoner i landsdelen som samarbeider med UiT. I tillegg til gavene fra Tromsø forskningsstiftelse, bidrar også vertsinstitusjonene med egne midler og ressurser til prosjektene.

Fem prosjekter har blitt avsluttet i 2023: ett infrastrukturprosjekt (ICOM), del 1 av Fellesprosjekt matematikk (matte_joint), to tematiske satsinger (Arctic ABC East og COAT Tools+), og et bokprosjekt (LaBo).

To tematiske satsinger (FFRC og Fendura) har sluttdato i 2024, og det pågår nå evalueringer av begge prosjektene i sluttfasen av prosjektperiodene. Fire av TFS Starting Grant kandidatene har sluttdato i 2024, og disse skal også bli faglig evaluert og vertsinstitusjonen skal, i hht avtalen, lyse ut en fast vitenskapelig stilling innen hver kandidat sitt fagfelt.

Den internasjonale Mohnprisen for fremragende forskning relatert til Arktis er opprettet i samarbeid mellom Academia Borealis, Tromsø forskningsstiftelse og UiT Norges arktiske universitet. Prisen på 2 MNOK deles ut annet hvert år. Mohnprisen ble første gang utdelt i 2018. På kunngjørings-arrangement 6. november ble det kjent at Professor emeritus Oran Young, ved University of California Santa Barbara, er den fjerde vinner av Mohnprisen. Young får prisen for sin ledende forskning og sitt geopolitiske arbeid for Arktis. Prisen ble overrakt Young av statsminister Jonas G. Støre under åpningsseremonien til Arctic Frontiers 31. januar i Tromsø.

Det tredje kullet i det 2-årige karriereprogram UiT Aurora Outstanding pågår nå. UiT Aurora Outstanding er et samarbeid mellom UiT og TFS, der TFS Starting Grant kandidatene er blant deltakerne i programmet. Programmet gir deltakerne muligheter for etablering av lokalt, nasjonalt og internasjonalt nettverk. På samlingene omhandles et bredt spekter av relevante tema for en forskningsleder, som økonomistyring, ledelse, personaladministrasjon, støtte til skriving av ERC søknader, work-life balance, innovasjon og kommunikasjon. Det er ønskelig at forumet bidrar til erfaringsdeling og faglig fellesskap på tvers av faggrensene, for på den måten å gjøre etableringen av egen forskningsgruppe ved UiT lettere. Forumet bidrar også til å gjøre TFS Starting Grant programmet kjent blant et internasjonalt publikum, og vi erfarte at flere nominerte til TFS Starting Grant programmet kommer fra Aurora Outstanding deltakere med ERC Starting Grant bakgrunn eller med Marie Skłodowska-Curie stipend.

STIFTELSENS SYNLIGHET

Stiftelsen har i 2023 fortsatt arbeidet med å øke synligheten for forskningen som finansieres. Stiftelsen har egen nettside og Facebook-side. I tillegg sender stiftelsen ut nyhetsbrev 3-4 ganger i året med nyheter fra stiftelsen.

4. Organisering av stiftelsens arbeid, likestilling og det ytre miljø

Tromsø forskningsstiftelse styret har hatt seks styremøter i 2023 og behandlet 39 saker. Stiftelsen har arbeidet med oppfølging av pågående prosjekt og drift av stiftelsen, UiT Aurora Outstanding programmet, samt etterlevelse av GDPR-regelverket. Det har blitt gjennomført to dialogmøter mellom UiT og TFS i 2023.

Stiftelsen har et vitenskapelig rådgivende utvalg, sammensatt av anerkjente fagpersoner, hvorav et internasjonalt medlem med god innsikt i norsk forskning. Rådgivende utvalg bistår stiftelsen i vurdering av innkomne søknader, ved å foreslå fagekspertene innen hvert fagfelt til å evaluere søknadene og avgi innstilling til stiftelsens styre. Rådgivende utvalg blir i tillegg orientert om fremdriften i igangsatte prosjekter.

Stiftelsen har ingen ansatte. Stiftelsen har en liten administrasjon bestående av administrativ leder Unn Sørnum (innleid fra Norinova AS), som bistås av Oddveig Åsheim fra Trond Mohn forskningsstiftelse. Unn Sørnum bistår også i administrative oppgaver for Trond Mohn forskningsstiftelse. Styret har seks medlemmer (to kvinner og fire menn, derav et møtende varamedlem) og et varamedlem. Stiftelsen diskriminerer ikke kjønn ved valg av styremedlemmer.

Stiftelsen forurensrer ikke det ytre miljø.

BDO AS er regnskapsfører, SpareBank 1 Forvaltning forvalter kapitalen og PWC er stiftelsens revisor.

5. Avsluttende kommentarer

Styret kjenner ikke til noen forhold for bedømmelsen av stiftelsens stilling og resultat av virksomheten som ikke framgår av balanse, resultatregnskap, noter og styrets beretning.

Stiftelsen mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av stiftelsens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. I samsvar med regnskapsloven bekreftes at forutsetningen for fortsatt drift er til stede.

Tromsø, 15. mars 2024

.....
Anne Husebekk
Styreleder

.....
Jan-Gunnar Winther
Styremedlem

.....
Kjell Kolbeinsen
Styremedlem

.....
Marit Reigstad
Styremedlem

.....
Rune Sundset
Møtende varamedlem

.....
Hans Kristian Hernes
Styremedlem